

Милан Јечменић*

УДК: 796/799:347.44

Примљено: 20.08.2012.

Прегледни научни чланак

УГОВОР О ПОСРЕДОВАЊУ У СПОРТУ

Предмет ње њајње аутора у овом раду је уговор о посредовању у спорту према Правилнику ФСС и Правилнику ФИФА о агенцима за играче, односно, уговор о посредовању у фудбалу. У овом раду даћемо појам уговора о посредовању у спорту, затим ћемо размотрићи ко су уговорне стране и какве су обавезе уговорних страна из уговора о посредовању у спорту и на крају ћемо навести примере из праксе Арбитражној спортиској суда.

Кључне речи: спортиски агенци, посредовање, Правилник ФИФА, Правилник ФСС, уговор о посредовању у спорту.

І. Уводна излагања

Законом о спорту Републике Србије предвиђено је да посредовање у спортским трансферима представља стручни рад у спорту.¹ Стручни рад у спорту могу обављати спортски стручњаци који испуњавају услове предвиђене овим Законом и поседују дозволу за рад предвиђену правилима надлежног националног гранског спортског савеза и правилима међународног спортског савеза.² Делатност посредовања у спортским трансферима обављају физичка лица у јавности позната као спортски агенти. Осим термина спортски агент користе се и други термини за означавање физичких лица која обављају делатност посредовања у спортским трансферима као што су спортски менаџер, посредник за играче, агент за играче, или заступник играча. Међутим, посредовање у спортским трансферима није једина делатност коју могу обављати спортски агенти. Спортски агенти могу посредовати или заступати спортисту приликом

* Студент докторских студија, Правни факултет у Крагујевцу

¹ Чл. 25, ст. 1, Закон о спорту Републике Србије, *Сл. гласник РС*, бр. 24/2011.

² Чл. 25, ст. 2, Закон о спорту Републике Србије, *Сл. гласник РС*, бр. 24/2011.

закључења спонзорских уговора, рекламних уговора, саветовати спортисту у погледу његове каријере, или чак и управљати имовином спортисте...³ Иако није једина делатност коју могу обављати спортски агенти, посредовање у спортским трансферима, односно проналажење запослења за спортисту, је свакако најважнија делатност спортских агената.

Закон о спорту Републике Србије не садржи дефиницију спортских агената. За разлику од нашег Закона о спорту, Законом о спорту Републике Хрватске, предвиђено је да је менаџер у спорту особа која је према правилима националног савеза овлашћена обављати послове посредовања преласка спортисте из једног спортског клуба у други спортски клуб.⁴

Делатност спортских агената је такође предмет регулисања од стране међународних и националних спортских савеза. Међународни фудбалски савез, међународни кошаркашки савез, међународни рагби савез и међународни атлетски савез усвојили су правилнике којима је регулисана делатност спортских агената приликом посредовања у спортским трансферима у дотичним спортовима.

Без обзира на врсту спорта у којем делују, делатност спортских агената у погледу обавеза које имају према својим клијентима је слична. У овом раду ограничићемо се на делатност спортских агената у фудбалу, јер ипак је фудбал „најважнија споредна ствар на свету“. Међународни фудбалски савез (ФИФА) је 2000. године донео Правилник о агентима за играче (у даљем тексту: Правилник ФИФА) који је ступио на снагу 1. 1. 2001. године којим су предвиђени услови под којим нека особа може обављати делатност агента за играче, права и обавезе агента за играче, права и обавезе спортиста и клубова као њихових клијената, као и начин решавања спорова у вези делатности агената за играче. У међувремену Правилник ФИФА је мењан и допуњаван, па је тренутно на снази Правилник ФИФА из 2008. године.⁵

Правилником ФИФА предвиђена је обавеза за националне фудбалске савезе да уведу и примењују овај правилник, као и да донесу своје властите правилнике који ће садржавати начела утврђена овим правилником и могу

³ *Study on sports agents in the European Union*, http://ec.europa.eu/sport/documents/study_on_sports_agents_in_the.pdf, датум посете: 11. 4. 2012.

⁴ Чл. 12, Закон о спорту Републике Хрватске.

одступити од овог правилника само у делу у којем одредбе овог правилника нису у складу са законима који важе на територији тог савеза. Сходно томе, Фудбалски савез Србије је 6. 6. 2007. године донео Правилник Фудбалског савеза Србије о агентима за играче (у даљем тексту: Правилник ФСС). Правилником ФСС уређена су питања везана за рад агената за играче и услови под којима неко може обављати делатност агента за играче, права и обавезе агената, обавезе играча и клубова који користе услуге агената, као и начин решавања спорова.⁶

Делатност посредовања у трансферима играча спортски агенти могу обављати на основу уговора о посредовању у спорту који закључују са спортистом или клубом као њиховим клијентима. Предмет пажње аутора у овом раду је уговор о посредовању у спорту према Правилнику ФСС и Правилнику ФИФА о агентима за играче, односно, уговор о посредовању у фудбалу. У овом раду даћемо појам уговора о посредовању у спорту, затим ћемо размотрити ко су уговорне стране и какве су обавезе уговорних страна из уговора о посредовању у спорту и на крају ћемо навести примере из праксе Арбитражног спортског суда.

II. Појам уговора о посредовању у спорту

Уговор о посредовању у спорту је уговор којим се спортски агент обавезује да ће довести спортисту у везу са клубом ради преговора о закључењу уговора о раду, или да ће довести један клуб у везу са другим клубом ради преговора о закључењу уговора о трансферу, као и да ће са заинтересованим клубом преговарати о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу и да ће током преговора штитити интересе свог клијента, спортисте, односно клуба, а спортиста, односно клуб се обавезују да спортском агенту исплате одређену надокнаду ако уговор о раду, односно уговор о трансферу буде закључен.

Уговор о посредовању у спорту мора бити закључен у писменој форми, а у уговору изричито мора бити наведено ко је одговоран за плаћање спортског агента и на који начин.⁷ Уговор о посредовању у спорту обавезно садржи имена

⁵ *Fifa's Players Agents Regulations* (у даљем тексту Правилник ФИФА), http://www.fifa.com/mm/document/affederation/administration/51/55/18/players_agents_regulations_2008.pdf.

⁶ Чл. 1, Правилник Фудбалског савеза Србије о агентима за играче (у даљем тексту Правилник ФСС), *Службени листи ФСС „Фудбал“*, бр. 2/2007.

⁷ Чл. 19, ст. 4, Правилник ФИФА.

странака, период на који је закључен, накнаду која се плаћа спортском агенту, опште услове плаћања, датум закључења и потписе странака⁸, а може бити закључен на период од највише две године, с тим што се не може прећутно продужити, већ сам путем новог писменог уговора и то за нови период од највише две године.⁹ Уколико је спортиста малолетан, уговор о посредовању у спорту такође потписују његови законски заступници у складу са националним законодавством земље у којој спортиста има пребивалиште.¹⁰

III. Уговорне стране из уговора о посредовању у спорту

Уговор о посредовању у спорту закључује се између спортског агента, као једне уговорне стране и спортисте, или клуба, као друге уговорне стране. Предмет пажње аутора у овом раду је уговор о посредовању у спорту регулисан Правилником ФСС и Правилником ФИФА о агентима за играче, односно уговор о посредовању у фудбалу, па су сходно томе уговорне стране спортски агент и спортиста фудбалер, или фудбалски клуб. Иначе, Законом о спорту предвиђено је да се пословима посредовања приликом преласка спортисте из једне у другу спортску организацију може бавити и спортско привредно друштво, односно предузетник, ако има ангажовано лице са одговарајућим спортским звањем и ако има дозволу за рад издату од стране надлежног националног гранског спортског савеза.¹¹ Међутим, потребно је нешто више рећи о томе ко може обављати делатност спортског агента.

Правилником ФСС предвиђено је да је спортски агент физичко лице које уз надокнаду врши послове у вези трансфера играча у оквиру ФСС или из једног националног савеза у други и који поседује лиценцу издату од стране ФСС.¹² Дакле, спортски агент може бити само физичко лице које поседује лиценцу, односно дозволу за рад коју издаје ФСС.

Поступак добијања лиценце почиње подношењем писмене пријаве ФСС од стране физичког лица које намерава да се бави овом делатношћу, а пријаву може поднети физичко лице које има статус српског држављанина, или статус страног

⁸ Чл. 19, ст. 5, Правилник ФИФА.

⁹ Чл. 19, ст. 3, Правилник ФИФА.

¹⁰ Чл. 19, ст. 2, Правилник ФИФА.

¹¹ Чл. 96, ст. 1, Закон о спорту Републике Србије, *Сл. гласник РС*, бр. 24/2011.

¹² Чл. 2, ст. 1, Правилник ФСС.

држављанина који има пребивалиште на територији Републике Србије и ту живи у континуитету најмање две године и које није кривично осуђивано и није под истрагом и које нема неку функцију у страним, или домаћим фудбалским савезима, или асоцијацијама клубова, или организацијама и удружењима који су повезани са овим институцијама.¹³

Послове у вези одобравања лиценци за спортске агенте у ФСС обавља Комисија за издавање лиценци за агенте¹⁴, а која ће после провере писмене пријаве и кандидата у погледу испуњености услова позвати кандидата на полагање писменог испита према терминима које одређује ФИФА.¹⁵ Кандидат који положи испит мораће да закључи професионалну полису осигурања од одговорности са осигуравајућом компанијом која је међународно призната.¹⁶

Спортски агент у свом раду се обавезно мора придржавати одредби из Статута и Правилника ФИФА, конфедерација, ФСС, као и других националних савеза на чијој територији обавља делатност¹⁷, а у супротном може бити кажњен укором, критиком, упозорењем, новчаном казном, суспензијом лиценце и као крајњом мером одузимањем лиценце. Казне се могу изрећи и кумулативно.¹⁸

Без обавезе поседовања лиценце, у преговорима за закључење уговора о раду могу посредовати за спортисту, његови родитељи, браћа и сестре, или супружници.¹⁹ Такође, без обавезе поседовања лиценце, у преговорима за закључење уговора о раду, или уговора о трансферу, може посредовати адвокат овлашћен у складу са законима који важе на територији земље његовог пребивалишта.²⁰

IV. Обавезе спортског агента из уговора о посредовању у спорту

Уговор о посредовању у спорту је двострано обавезан уговор. Из овог уговора обавезе настају како за спортског агента, тако и за његовог саговорача, што у зависности од околности конкретног уговора може бити спортиста, или

¹³ Чл. 3, Правилник ФСС.

¹⁴ Чл. 5, ст. 1, Правилник ФСС.

¹⁵ Чл. 6, ст. 2, Правилник ФСС.

¹⁶ Чл. 10, ст. 1, Правилник ФСС.

¹⁷ Чл. 18, ст. 1, Правилник ФСС.

¹⁸ Чл. 24, Правилник ФСС.

¹⁹ Чл. 3, ст. 1, Правилник ФИФА.

²⁰ Чл. 3, ст. 2, Правилник ФИФА.

клуб. У овом делу рада размотрићемо обавезе спортског агента из уговора о посредовању у спорту.

Може се рећи да у извршењу обавеза спортског агента из уговора о посредовању у спорту постоје две фазе. У првој фази, спортски агент има обавезу да свог сауговорача, спортисту, или клуб, доведе у везу са клубом који је заинтересован да са њима преговара о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу. У другој фази спортски агент преговара са заинтересованим клубом о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу и током преговора штити интересе свог клијента, спортисте, односно клуба.

Наравно, уговор о посредовању у спорту може бити закључен и тако да спортски агент има једино обавезу да доведе у везу заинтересоване стране, а да ће онда преговоре о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу са заинтересованим клубом водити директно спортиста, односно клуб. Међутим, у пракси уговор о посредовању у спорту се најчешће закључује тако да спортски агент има обавезу да преговара са заинтересованим клубом о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу и да током преговора штити интересе свог клијента, спортисте, односно клуба. Осим ових обавеза, спортски агент има обавезу обавештавања према свом клијенту, спортисти, односно клубу, затим обавезу да води књиговодство о свом пословању, као и обавезу да током обављања своје делатности избегава све сукобе интереса. У наставку ћемо нешто више рећи о свакој од обавеза које спортски агент има на основу уговора о посредовању у спорту.

Спортски агент има обавезу да свог клијента, спортисту, односно клуб, доведе у везу са клубом који је заинтересован да са њима преговара о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу и у извршењу ове обавезе мора поступати са пажњом доброг стручњака. Спортски агент, услед делатности коју обавља, поседује контакте у фудбалском свету и познаје ситуацију на фудбалском тржишту, па је услед тога и ангажован. Испуњење ове обавезе спортског агента састојало би се у истраживању фудбалског тржишта и прикупљању података о клубовима који су заинтересовани за ангажовање спортиста, а затим би следила комуникација са њима и повезивање са клијентима спортског агента.

Спортски агент има обавезу да свог клијента, спортисту, односно клуб, обавештава о свим околностима које су од значаја за закључење уговора о раду, односно уговора о трансферу, и то не само о околностима које су му познате, већ

и о околностима које су му морале бити познате. О којим ће то околностима спортски агент морати да обавести свог клијента, спортисту, односно клуб, зависиће од околности конкретног случаја. Уопштено се може рећи да би спортски агент морао обавестити свог клијента, спортисту, односно клуб, о свим околностима које су од значаја за њихову одлуку о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу уопште, или о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу са клубом са којим их је спортски агент довео у везу. Тако би спортски агент морао проверити у каквој је финансијској ситуацији клуб са којим је своје клијенте довео у везу, а морао би знати да је клуб у тешкој финансијској ситуацији уколико му је блокиран рачун, или се воде спорови због неисплаћених дуговања према играчима, или клубовима. Битна обавеза спортског агента је такође да о свакој прилици за закључење уговора о раду, односно уговора о трансферу, обавести свог клијента, спортисту, односно клуб.

Када контакт између заинтересованих страна буде успостављен и заинтересоване стране одлуче да ступе у преговоре о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу, спортски агент има обавезу да преговара са заинтересованим клубом о условима под којима ће бити закључен уговор о раду, односно уговор о трансферу, као и да током преговора штити интересе свог клијента, спортисте, односно клуба. Ову обавезу спортски агент мора извршавати са пажњом доброг стручњака. Спортиста најчешће нема, или има врло мало искуства у преговарању. Са друге стране, спортски агент има доста искуства у преговарању, поседује добре преговарачке способности и познаје уговорно право.²¹ Осим тога, спортски агент има више сазнања о платама осталих спортиста. Овде ћемо указати и на то да је врло битна функција спортског агента тзв. изолациона функција. Током преговора о закључењу уговора о раду са клубом, представници клуба ће врло често износити критике на рачун игре спортисте, а у циљу смањења његове плате, што итекако негативно може утицати на учинак спортисте уколико дође до закључења уговора о раду.²² Уколико спортски агент преговара са клубом о закључењу уговора о раду, само од њега зависи шта ће спортиста чути. Спортски агент мора деловати у најбољем интересу

²¹ Писмени испит за добијање лиценце за обављање делатности спортског агента састоји се од питања која се односе на познавање важећих фудбалских прописа и правила, као и питања из грађанског права (лична права) и облигационог права (уговори).

²² *Regulation in the market of sports agents. Or no regulation at all?*

<http://international.vlex.com/vid/regulation-market-sports-agents>, датум посете: 14. 4. 2012.

спортисте. Спортски агент мора дати све од себе да за свог клијента исходи најповољнији могући уговор, а нарочито у погледу финансијске надокнаде коју ће његов клијент добити по основу закљученог уговора о раду, односно уговора о трансферу.²³ Поред тога би у обзир долазиле премије, бонуси, обезбеђење стана, или аутомобила за спортисту од стране клуба са којим је закључен уговор о раду. Наравно, спортски агент нема обавезу да у томе и успе, већ само да настоји да за свог клијента исходи најповољнији уговор о раду, односно уговор о трансферу.

Спортски агент мора водити минимум књиговодства о свом пословању, а нарочито се мора осигурати да може предочити доказ о својој делатности у било које време путем докумената и других записа. На први захтев свог клијента спортски агент мора издати рачун који садржи његову накнаду, издатке и све друге трошкове.²⁴

Спортски агент током обављања своје делатност мора избегавати све сукобе интереса. Претпоставимо да током преговора о закључењу уговора о раду између спортисте и клуба спортски агент посредује за обе стране јер има закључене уговоре о посредовању и са спортистом и са клубом. Како спортски агент има обавезу да са одговарајућом пажњом током преговора штити интересе свог клијента, у овом случају он ту своју обавезу не би могао испунити на адекватан начин из простог разлога што су интереси спортисте и клуба у колизији. Интерес спортисте је свакако да оствари што бољу финансијску надокнаду по основу уговора о раду, док је интерес клуба свакако да плати што мање. Не сме се наравно заборавити ни интерес спортског агента да и он оствари што већу надокнаду за посао који обавља. Сходно томе, Правилником ФИФА предвиђено је да спортски агент може штитити интересе само једне стране у одређеном послу, а нарочито је спортском агенту забрањено имати уговор о посредовању у спорту, споразум о сарадњи, или заједничке интересе са једном од других страна, или са једним од спортских агената друге стране који суделују у трансферу играча, или у закључењу уговора о раду.²⁵

Међутим, ово није једини вид сукоба интереса који може настати у обављању делатности спортског агента. Спортски агенти готово увек имају

²³ K. Barnett, *Sports agents and professional athletes: The legal relationships surrounding professional sports*, [http://www.kentlaw.edu/perritt/courses/seminar/barnett Sports Agents and Professional Athletes by Katrina - Final Draft.pdf](http://www.kentlaw.edu/perritt/courses/seminar/barnett%20Sports%20Agents%20and%20Professional%20Athletes%20by%20Katrina%20-%20Final%20Draft.pdf), датум посете: 15. 4. 2012.

²⁴ Додатак 1, ст. 6, Правилник ФИФА.

²⁵ Чл. 19, ст. 8, Правилник ФИФА.

закључене уговоре о посредовању у спорту са више клијената. Може се догодити да двоје спортиста који имају закључене уговоре о посредовању у спорту са истим спортским агентом конкуришу за исти посао у истом клубу.²⁶ Спортски агент према обојици има исте обавезе, да их обавештава о свакој прилици за закључење уговора о раду и о околностима од значаја за закључење уговора о раду, као и да у преговорима за закључење уговора о раду штити њихове интересе. Обавезу обавештавања спортски агент ће свакако моћи да испуни према обојици, али обавезу да штити њихове интересе у преговорима неће моћи да изврши на адекватан начин, будући да би у таквој претпостављеној ситуацији интереси спортиста били у колизији. У таквом случају, спортски агент би, пошто обавести своје клијенте о потенцијалном сукобу интереса, морао раскинути један од уговора о посредовању у спорту и посветити се једном од клијената.²⁷

Спортски агент може закључити уговор о раду у име и за рачун спортисте, односно уговор о трансферу у име и за рачун клуба уколико је на то посебно овлашћен.

V. Обавезе спортисте и клуба из уговора о посредовању у спорту

Основна обавеза сауговорача спортског агента из уговора о посредовању у спорту, што према околностима конкретног уговора може бити спортиста, или клуб, је да исплати накнаду спортском агенту. Спортски агент стиче право на накнаду у тренутку закључења уговора о раду, односно уговора о трансферу, који је закључен као резултат преговора које је обавио спортски агент. Правилником ФСС није детаљније уређено питање плаћања накнаде спортском агенту, па ће се у том погледу примењивати Правилник ФИФА.

Међутим, пре него што размотримо на који је начин ово питање уређено Правилником ФИФА, морамо указати на то да се у пракси као спорно питање појавило то ко би требало да плати спортског агента, спортиста или клуб. Наравно, ово питање се односи на случајеве у којима спортски агент посредује за спортисту приликом преговора о закључењу уговора о раду са клубом. И једно и друго решење имају својих предности и мана.

²⁶ S. Johnson, „*Show me the money!!! Player agents and conflicts of interest*“, Australian and New Zealand Sports Law Journal, 2006, 107.

Уговорна логика указује на то да спортског агента треба да плати онај ко га је и ангажовао, што је у овом случају спортиста. Спортски агент штити интересе спортисте, па да би адекватно то чинио треба да буде плаћен од стране спортисте. Плаћање спортског агента од стране спортисте смањује могућност злоупотреба, нарочито у погледу тајних исплата које клуб врши спортском агенту, а у циљу изигравања пореског законодавства.²⁸ Осим тога, уколико би клуб плаћао спортског агента, онда би спортски агент свакако био заинтересован да спортисти често мењају клубове.

Међутим, у пракси се показало да спортски агенти имају потешкоћа да се наплате од спортиста, а нарочито услед тога што већина спортиста размишља на начин „нето приход после пореза“, па је боље да спортски агент буде плаћен од стране клуба.²⁹ Осим тога, спортски агент може да се ослони на бонитет клубова, а плаћање спортског агента од стране клуба омогућава већу транспарентност и бољи надзор над активностима спортског агента и накнаде коју добијају.

Правилником ФИФА питање накнаде спортског агента уређено је на следећи начин. Спортског агента може платити само клијент који користи његове услуге, спортиста или клуб, уз један изузетак. Спортиста може дати писмену сагласност клубу за плаћање спортског агента у његово име. Плаћање које клуб врши у име спортисте мора садржати опште услове плаћања који су договорени између спортисте и спортског агента.³⁰ Ипак, ово није прави изузетак у погледу тога да спортског агента плаћа клијент који га је ангажовао, будући да се у овом случају исплата врши одбијањем од плате спортисте.³¹

Што се тиче начина исплате спортског агента постоји разлика у зависности од тога ко је клијент спортског агента, спортиста, или клуб. Спортски агент који је у уговорном односу са клубом има право на накнаду за своје услуге у облику плаћања паушалног износа који је унапред договорен.³²

²⁷ J. Spengler, P. Anderson, D. Connaughton, *Introduction to Sport Law*, Human Kinetics 2009, 84.

²⁸ *Study on sports agents in the European Union*, http://ec.europa.eu/sport/documents/study_on_sports_agents_in_the.pdf, датум посете: 17. 4. 2012.

²⁹ M. Stein, *How to be a sport agent*, London 2008, 74.

³⁰ Чл. 19, ст. 4, Правилник ФИФА.

³¹ G. Gradev, *Fifa Players Agents Regulations and the relating jurisprudence of FIFA and the Court of Arbitration for Sport*, www.gradev.com, датум посете: 18. 4. 2012.

³² Чл. 20, ст. 5, Правилник ФИФА.

У случају да је спортски агент у уговорном односу са спортистом, у погледу начина исплате постоје две могућности. Спортски агент и спортиста унапред одлучују да ли ће спортиста накнадити спортског агента у виду плаћања паушалног износа на почетку уговора о раду који је закључен на основу преговора које је обавио спортски агент, или ће спортиста плаћати годишње оброке на крају сваке уговорне године.³³

Износ накнаде која се плаћа спортском агенту обрачунава се на основу годишњег бруто прихода спортисте, што не укључује друге погодности као што је стан, аутомобил, премије, или други бонуси који су за спортисту предвиђени уговором о раду.³⁴

Износ накнаде која се плаћа спортском агенту одређују уговором о посредовању у спорту спортиста и спортски агент. Међутим, ако спортски агент и спортиста не могу постићи споразум око износа накнаде која се плаћа спортском агенту, или уколико уговор о посредовању у спорту не предвиђа износ накнаде, спортски агент има право на накнаду у износу три посто од основног годишњег бруто прихода спортисте³⁵, а који ће спортиста примити на основу уговора о раду који је закључен као резултата преговора које је обавио спортски агент.³⁶

Правилником ФИФА предвиђено је још да уколико спортски агент и спортиста не одлуче о плаћању паушалног износа, а уговор о раду који је закључен на основу преговора које је обавио спортски агент траје дуже него уговор о посредовању између спортског агента и спортисте, спортски агент има право на годишњу накнаду чак и након истека уговора о посредовању. Ово право траје до истека релевантног уговора о раду, или ако спортиста потпише нови уговор о раду без суделовања истог спортског агента.³⁷

Спортски агент нема право на накнаду трошкова, осим уколико није другачије уговорено. Наравно, треба указати на то да трошкови спортског агента могу бити изузетно високи, нарочито у случајевима међународних трансфера, а обухватили би путне трошкове, трошкове смештаја, као и телефонске трошкове.

³³ Чл. 20, ст. 2, Правилник ФИФА.

³⁴ Чл. 20, ст. 1, Правилник ФИФА.

³⁵ Правилником о раду посредника у трансферима играча Хрватског ногометног савеза предвиђено је да у овом случају спортски агент има право на накнаду у износу пет посто од основног годишњег бруто прихода спортисте.

³⁶ Чл. 20, ст. 4, Правилник ФИФА.

³⁷ Чл. 20, ст. 3, Правилник ФИФА.

Уговор о посредовању у спорту може садржати и клаузулу о ексклузивитету, односно клаузулу о искључивом посредовању. Уколико уговор о посредовању у спорту садржи такву клаузулу, спортиста, односно клуб, као клијенти спортског агента, за време трајања уговора о посредовању у спорту не би имали право да закључе други уговор о посредовању у спорту са другим спортским агентом. Међутим, као што и клијенти спортског агента имају ову додатну обавезу у случају да је уговорена клаузула о искључивом посредовању, тако у том случају и спортски агент има додатну обавезу. Спортски агент је дужан посебно упозорити свог клијента на значење и последице такве клаузуле.

VI. Пракса Арбитражног спортског суда (CAS)

*Bruno Heiderscheid vs. Franck Ribéry*³⁸

- 15. 4. 2005. нелиценцирани спортски агент Бруно Хајдершајд закључио је уговор о посредовању са Франком Риберијем на две године. Два месеца касније Рибери је закључио уговор о раду са клубом Олимпик из Марсеја, а у том уговору је било означено да је Бруно Хајдершајд спортски агент клуба. 30. 11. 2005. Хајдершајд и Рибери су закључили нови уговор о посредовању важећи до 30. 11. 2007. 2. 5. 2007. Рибери је раскинуо овај уговор, а недуго затим прешао у клуб Бајерн из Минхена.

- 20. 6. 2007. Хајдершајд је поднео тужбу против Риберија Арбитражном спортском суду захтевајући накнаду проузроковане штете у износу од преко седам милиона евра, као и износ од десет посто од износа трансфера Риберија у клуб Бајерн из Минхена. Током поступка пред Арбитражним спортским судом утврђено је да је Хајдершајд био осуђен на једногодишњу казну затвора због више почињених кривичних дела, па услед тога није могао добити лиценцу за обављање делатности спортског агента. Сходно томе, Рибери је био доведен у заблуду од стране Хајдершајда, па је услед тога уговор о посредовању ништав. Осим тога, Хајдершајд је закључио уговор о посредовању не само са Риберијем, већ и са клубом, што је Правилником ФИФА забрањено. Услед тога, Хајдершајдов захтев је одбијен као потпуно неоснован.

*Vicenzo Morabito vs. Ittihad Club*³⁹

³⁸ Наведено према: G. Gradev, *Fifa Players Agents Regulations and the relating jurisprudence of FIFA and the Court of Arbitration for Sport*, www.gradev.com.

- 9. 11. 2005. лиценцирани агент Винћенцо Морабито је поднео захтев против фудбалског клуба Итихад надлежним органима ФИФЕ због неплаћања неколико уговорених и обављених трансфера играча. ФИФА је захтев одбила будући да Морабито није поднео било какав доказ о постојању писаног уговора о посредовању између њега и фудбалског клуба Итихад, као његовог клијента.

Морабито је поднео жалбу против одлуке ФИФА Арбитражном спортом суду. Арбитражни спорти суд је потврдио одлуку ФИФЕ уз образложење да Морабито услед непостојања никаквог писаног документа о закључењу уговора о посредовању између њега и фудбалског клуба Итихад уопште нема правног основа за подношење тужбе.

Christian Casini vs. Vestel Manisaspor⁴⁰

- 26. 11. 2007. лиценцирани спорти агент Кристијан Касини поднео је надлежним органима ФИФЕ захтев против клуба Вестел Манисаспор због неплаћања дуговане надокнаде. Касини је између осталог тврдио да је клуб Вестел Манисаспор делимично исплатио дуговану надокнаду у износу од трећине дуга и да је тиме признао постојање дуга. У својој одлуци ФИФА је навела да спорти агент мора имати писани уговор о посредовању у коме изричито мора бити наведено ко је одговоран за плаћање накнаде спортом агенту и на који начин. Осим тога, у одлуци је наведено да у сваком уговору о раду, односно уговору о трансферу који је закључен на основу преговора које је обавио спорти агент, његово име мора бити наведено. Како Морабито није доставио никакав писани уговор о посредовању којим би доказао своје право на накнаду, његов захтев је одбијен.

VII. Закључак

Делатност посредовања у спортом трансферима спорти агенти обављају на основу уговора о посредовању у спорту који закључују са спортистом, или клубом. Спорти агенти делују као посредници између спортиста и клубова, или између самих клубова. Вредности спортом трансфера

³⁹ Наведено према: М. Просо, *Осигурање професионалне одговорности менаџера у спорту с посебним освртом на посреднике у трансферима националних играча*, у: Зборник радова Правног факултета у Сплиту, 4/2011, 908.

⁴⁰ Наведено према: G. Gradev, *Fifa Players Agents Regulations and the relating jurisprudence of FIFA and the Court of Arbitration for Sport*, www.gradev.com.

достигу милионске износе, па тако и зараде спортских агената могу бити изузетно високе. Услед тога било је потребно да се делатност спортских агената стави под контролу. Сходно томе, ФИФА и национални фудбалски савези донели су Правилнике о агенатима за играче којима су детаљно уређени услови под којим нека особа може обављати делатност агента за играче, права и обавезе агента за играче, права и обавезе спортиста и клубова као њихових клијената, као и начин решавања спорова у вези делатности агената за играче. Осим тога, ова правила односе се и на уговор о посредовању у спорту. У циљу обезбеђења материјалног доказа о закључењу уговора о посредовању у спорту предвиђена је обавезна писмена форма. Затим, предвиђени су елементи које овај уговор мора обавезно садржати и период на који може бити закључен. У циљу заштите интереса клијената спортског агента предвиђена је обавеза за спортског агента да избегава сваки сукоб интереса.

Mr. Milan Ječmenić*

SPORT MEDIATION CONTRACT

Summary

The object of attention of the author in this paper is sport mediation contract according to FSS and FIFA players agents regulations, ie, sport mediation contract in football. In this paper we will present definition of sport mediation contract, then we have to consider who the parties and what are the obligations of the parties from sport mediation contract and in the end we will cite examples from the jurisprudence of the Court of Arbitration for Sport.

Key words: sport agents, mediation, FIFA players agents regulations, FSS players agents regulations, sport mediation contract.

* Student of Ph.D. studies at the Faculty of law in Kragujevac, R. of Serbia